

Femtedel. Men idet vi nøje have overvejet dette Spørgsmaal i Udvalget, ere vi rigtig nok paa den anden Side alle sammen komne til den Slutning, at det for Tiden vistnok er ret umuligt at gaa højere end til at forlange en Tiendedel af Summen. Ja, det ærede Medlem sagde jo, han nok vidste, at han, naar han udtalte, at Arbejderne burde være i Besiddelse af en Femtedel, vilde faa det Svar, at de nuværende unge Mænd ikke have opsparet en saa stor Sum, og at heller ikke de gamle Arbejdere havde gjort det. Ja, det Svar passer ogsaa udmærket godt, thi det er virkelig Tilfældet, og naar det er Tilfældet, forekommer det mig, at det er et Bevis paa, at Loven ikke vil faa nogen reel Virkning, hvis man gaar til en Femtedel i Stebet for en Tiendedel. Jeg indrømmer imidlertid, at det vilde være heldigt, hvis man kunde gaa op dertil, og jeg indrømmer ogsaa, at kunde det findes en anden Vej at løse dette Spørgsmaal paa, vilde det være et Gode, da det uenigteligt er en meget lille Fordring, der i dette Lovforslag paa dette Punkt stilles til Landarbejderne. Naar jeg ser hen til det ønskelige i virkelig at faa dette Lovforslag ud i Livet, saa ser jeg i Øjeblikket ikke nogen anden Udvej, end den i Endringsforslag Nr. 5 anviste, til at slippe ud over; men det kunde jo være muligt. Det er ganske vist, at der er enkelte Tyende, der have opsparet store Summer — det ærede Medlem nævnte jo Eksempler, hvor de endogaa have opsparet ret svimlende Kapitaler — men jeg tror dog, det er rene Undtagelser, som man slet ikke kan regne med. Som Regel have Tyende ikke sparet ret meget sammen i de senere Aar. Som Regel komme de Tyende, der gifte sig og derved træde ind i den gifte Landarbejders Stand, ret nøgne, uden store Kapitaler at raade over. Det er netop et af de Punkter, hvor denne Lov skulde virke heldigt, at den skulde mane Landarbejderne til Sparommelighed. Det kan ikke nytte at sige til Landarbejderne: I burde have opsparet Penge! Nej, det, vi skulde naa ved denne Lov, er at faa Landarbejderne til i Fremtiden at opspare Penge, og derfor mener jeg, at vi skulde forme Loven saa gunstig, saa liberal for de i Øjeblikket værende Landarbejdere, men samtidig indrette den saaledes, at der med Tiden kunde stilles større Fordringer, thi senere vil man med Rette kunne stille større Fordringer, da det saa vil bero paa Landarbejderen selv, om han vil indrette sit Liv saaledes, at han vil kunne drage Nytte af Loven.

N. Andersen: Jeg er ganske enig med det ærede Medlem, der talte sidst

(Resentlow) deri, at det kun vil blive undtagelsesvis, at man nu til Dags vil finde Tjenestefolk, som ikke ere naaede ud over Trediveaarsalderen, og som have opsparet saa meget, at de kunne udrede en Femtedel af det Beløb, som efter dette Forslag vil medgaa til at skaffe sig Hus. Men det ærede Medlem vil vistnok være enig med mig i, at der heller ikke behøver at være ret mange. Naar der blot i hver Kommune Landet over er een, er det fuldkommen tilstrækkeligt; der behøver saa for Tiden ikke at være flere. I hvorvel denne Lov ogsaa efter mit Skøn hviler paa en god og sund Basis, og fornuftig anvendt kan blive til Fremme af deres Bølsærd, for hvem Loven er tilvejebragt, og i hvorvel det store og vigtige Maal, som Loven tilsigter, kan naas, naar Loven benyttes rigtig, er jeg enig med den ærede sidste Taler i, at det vigtigste Formaal, Loven forhaabentlig vil kunne fremme, og vistnok ogsaa vil komme til at fremme, vil være det, at den vil have en opdragende Virkning paa vor danske Tyendestand, en opdragende Virkning i Retning af at komme tilbage til den nu desværre gammeldags jævne Sparommelighed. Derfor hører jeg til dem, der meget gerne se dette Forslag fremmet og gerne vil gøre, hvad jeg formaar, for at hjælpe til, at det bliver fremmet. Jeg skal imidlertid indrømme i fuld Overensstemmelse med min ærede Kollega for Aalborg (Bramsen), at jeg ogsaa har set med stor Betænkelighed paa det ikke mindst vidtrækkende af de mange Endringsforslag, nemlig det under Nr. 5, som tilsigter at nedsætte det Beløb, den paagældende skal være i Besiddelse af for at faa et Husmandsbrug, til en Tiendedel af, hvad Ejendommen koster. Jeg har været i Tvivl om, hvorvidt jeg skulde stemme for eller imod dette Endringsforslag, men det ærede Medlem for Aalborg har egentlig løst min bundne Tante, idet han har fundet det, som jeg tror er det korrekte og rigtige, at man skal begynde med at forlange en Tiendedel i det første Aar og saa successive i de 5 Aar, som er Lovens Varighed, gaa over til det, som man fornuftigvis bør forlange, nemlig at han skal eje en Femtedel. Det er slet ikke noget urimeligt at forlange. Alle vi, som holde Tyende, vide, at saaledes som vi lønne vort Tyende, er der intet til Hinder for, at en Mand, fra den Tid han er færdig med at være Soldat og er begyndt at blive fornuftig — thi saa skulde han jo have løbet Hornene af sig og have traadt sine Børnesko — meget vel kan have sammenspartet sig 800 Kr., naar han er bleven 30 Aar, og vi kunne vel ogsaa